



СКИЈАЛИШТА СРБИЈЕ
SKI RESORTS OF SERBIA

ЈП СКИЈАЛИШТА СРБИЈЕ

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ
ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2016. ГОДИНУ

Београд, 19.05.2017



1. OSNIVANJE I DELATNOST

JP "Skijališta Srbije" (u daljem tekstu: Preduzeće) je javno preduzeće za upravljanje javnim skijalištima i uređenim površinama namenjenim za specijalizovane zimske sportove, osnovano 15.06.2006. godine, a zavedeno kod Agencije za privredne registre kao javno preduzeće pod brojem BD 128065.

Osnivač Preduzeća je Vlada Republike Srbije.

Po osnivanju, Preduzeću su prenete imovina i obaveze:

-Zaključkom Vlade od 17.07.2006. godine, preneti su imovina „International CG“ d.p. u restrukturiranju, Beograd u vrednosti od 1.751.091 hiljada RSD (21.097.477,00 EUR po kursu na dan preuzimanja 27.07.2006. godine);

-Zaključkom Vlade od 02.11.2006. godine, preneti su sva prava i obaveze Republike Srbije po osnovu ugovora za izgradnju četvorosedne žičare „Konjarnik“ i ski lift „Sunčana dolina“ na potezu turističke regije Stara planina – Babin zub, zaključenog između „Doppelmayr Seilbahen“ Gmbh i Republičke direkcije za imovinu;

-Zaključkom Vlade od 09.11.2006. godine, preneti su sva prava i obaveze Republike Srbije po osnovu ugovora o preuzimanju duga „International CG“ d.p. u restrukturiranju, Beograd prema austrijskoj firmi „Doppelmayr Seilbahen“ Gmbh po osnovu četvorosedne žičare „Karaman greben“, „Mali karaman“ i „Pančićev vrh“, kao i nabavke opreme za dve četvorosedne isklopive žičare „Duboka 1“ i „Duboka 2“ na Kopaoniku od istog dobavljača.

Matični broj Preduzeća je 20183390. Republička uprava javnih prihoda Republike Srbije Preduzeću je dodelila poreski identifikacioni broj 104521515.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, ulica Milutina Milankovića 9.

Osnovna delatnost Preduzeća je delatnost sportskih objekata – šifra delatnosti 9311. Preduzeće je registrovano i za obavljanje poslova spoljnotrgovinskog prometa i usluga u spoljnotrgovinskom prometu.

Prosečan broj zaposlenih u 2016. godini, po osnovu stanja krajem svakog meseca, bio je 141 zaposlenih (143 u 2015. godini).

Za poslovanje Preduzeća odgovoran je v.d direktora Dejan Čika.

2. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", objavljen u "Sl. glasnik RS", br. 62/2013), kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Društvo, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prezentaciju finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog



izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnih računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo Ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem Ministarstva od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine (u daljem tekstu "Rešenje o utvrđivanju prevoda") utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MRS i MSFI, Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje ("Konceptualni okvir"), usvojenih od strane Odbora, kao i povezanih IFRIC tumačenja. Navedeni prevodi objavljeni u Rešenju o utvrđivanju prevoda ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere, kao i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je taj materijal sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda Konceptualni okvir, MRS, MSFI, IFRIC i sa njima povezana tumačenja koja su prevedena, u primeni su od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine.

Izmenjeni ili izdati MRS/MSFI i IFRIC tumačenja koja su bila na snazi za finansijske izveštaje koji su počinjali 1. januara 2014. godine (i kasnije), kao i naknadne izmene ili izdati MRS/MSFI i tumačenja standarda, nisu prevedeni i objavljeni odnosno usvojeni u Republici Srbiji, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja. Pored navedenog, pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke, vrednovanja i obelodanjivanja koja u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MRS/MSFI i IFRIC tumačenja.

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izveštaja Preduzeća, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu u potpunosti smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u prethodnim periodima i tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda, obelodanjeni su u napomeni 2.2. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni obelodanjeni su u napomeni 2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu u primeni, obelodanjeni su u napomeni 2.4.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

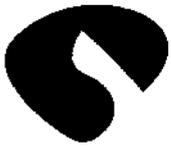
U skladu sa Zakonom, finansijski izveštaji Preduzeća su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u prethodnim periodima i tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda

- Izmene MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Izmene kojima se poboljšavaju obelodanjivanja fer vrednost i rizika likvidnosti (revidiran marta 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2009. godine);
- Izmene MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Dodatni izuzeci za lica koja prvi put primenjuju MSFI. Izmene se odnose na sredstva u industriji nafte i gasa i utvrđivanje da li ugovori sadrže lizing (revidiran jula 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);



- Izmene različitih standarda i tumačenja rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 16. aprila 2009. godine (MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 36, MRS 39, IFRIC 16) prvenstveno sa namerom otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija u tekstu (izmene standarda stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine, a izmena IFRIC na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MRS 38 „Nematerijalna imovina“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MSFI 2 „Plaćanja akcijama“: Izmene kao rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (revidiran u aprilu 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine) i izmene koje se odnose na transakcije plaćanja akcijama grupe zasnovane na gotovini (revidiran juna 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);
- Izmene IFRIC 9 „Ponovna procena ugrađenih derivata“ stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine i MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje“ – Ugrađeni derivati (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 30. juna 2009. godine);
- IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- „Sveobuhvatni okvir za finansijsko izveštavanje 2010. godine“ što predstavlja izmenu „Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja“ (važi za prenos sredstava sa kupaca primljenih na dan ili posle septembra 2010. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Ograničeno izuzeće od uporednih obelodanjivanja propisanih u okviru MSFI 7 kod lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Dopune MRS 24 „Obelodanjivanja povezanih strana“ – Pojednostavljeni zahtevi za obelodanjivanjem kod lica pod (značajnom) kontrolom ili uticajem vlade i pojašnjenje definicije povezanog lica (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ – Računovodstveno obuhvatanje prečeg prava na nove akcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. februara 2010. godine);
- Dopune različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI (2010)“ rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno sa namerom otklanjanja neslaganja i pojašnjenja formulacija u tekstu (većina dopuna biće na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune IFRIC 14 „MRS 19 – Ograničenje sredstava definisanih primanja, zahtevi za minimalnim finansiranjem i njihova interakcija“ Avansna uplata minimalnih sredstava potrebnih za finansiranje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- IFRIC 19 „Poništavanje finansijskih obaveza sa instrumentima kapitala“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);



- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Prenos finansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 12 „Porezi na dobitak“ – Odloženi porez: povraćaj sredstava koja su služila za obračun poreza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine);
- MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim pravnim licima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 10, MSFI 11 i MSFI 12 „Konsolidovani finansijski izveštaji, Zajednički aranžmani i Obelodanjivanja učešća u drugim pravnim licima: Uputstvo o prelaznoj primeni“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 27 (revidiran 2011. godine) „Pojedinačni finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 28 (revidiran 2011. godine) „Ulaganja u pridružena pravna lica i zajedničke investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 13 „Merenje fer vrednosti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Državni krediti po kamatnoj stopi nižoj od tržišne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Netiranje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Prezentacija stavki ostalog ukupnog rezultata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2012. godine).
- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima“ – Poboljšanja računovodstvenog obuhvatanja naknada po prestanku radnog odnosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2009. do 2011. godine izdata u maju 2012. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);



- IFRIC 20 „Troškovi uklanjanja otkrivke u proizvodnoj fazi površinskog kopa“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);

2.3. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u Republici Srbiji:

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ – Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ – Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje“ – Obnavljanje derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ – Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja“ - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“ - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).



- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 41 „Poljoprivreda” - Poljoprivreda – industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji” – Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” – Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI” (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

2.4. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MRS 1 (kada se usvoji IFRS)
- Izmene MRS 7 – Izveštaj o novčanim tokovima (stupaju na snagu od 1. januara 2017. godine).
- Izmene MRS 12 – Porez na dobit (stupaju na snagu od 1. januara 2017. godine).
- Izmene IFRS 12 – Obelodanjivanja u učešćima u drugim entitetima (stupaju na snagu od 1. januara 2017. godine).
- Izmene i dopune različitih standarda (MRS 28, MRS 40 i IFRS 2) stupaju na snagu od 1. januara 2018. godine.
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih



tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha.

Promena IFRS 9 dovešće i do promena u IFRS 7 i IFRS 4.

- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima“, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi“, MRS 11 „Ugovori o izgradnji“, IFRIC13 „Programi lojalnosti klijenata“, IFRIC15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina“ i IFRIC18 „Prenosi sredstava od kupaca“ i SIC – 31 „Prihodi – transakcije razmene koje uključuju usluge oglašavanja“. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.
- IFRIC 22 – Ovo tumačenje se odnosi na devizne transakcije kada entitet priznaje nemonetarno sredstvo ili nemonetarnu obavezu po osnovu plaćanja ili primanja avansa, pre nego što entitet prizna odnosno sredstvo, trošak ili prihod, posle čega se to nemonetarno sredstvo ili obaveza ponovno priznaje. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, ali je dozvoljena ranija primena.
- MSFI 16 „Zakup“ koji je objavljen u januaru 2016. godine, primena je za poslovne periode koji počinju posle 1. januara 2019. godine. Ovim standardom biće zamenjen dosadašnji MRS 17.

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014).

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 - u daljem tekstu: Pravilnik o kontnom okviru).

Prema Zakonu o računovodstvu, finansijski izveštaji obuhvataju: bilans stanja, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama na kapitalu i napomene uz finansijske izveštaje.

Preduzeće je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3, koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

2.5. Uporedni podaci

Uporedne podatke predstavljaju finansijski izveštaji Preduzeća na dan i za godinu koja se završava na dan 31.12.2015. godine, koji su bili predmet nezavisne revizije.

U skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“, Preduzeće je izvršilo usklađivanje navedenih uporednih podataka za efekte korekcije grešaka iz ranijeg perioda, kao što je obelodanjeno u (Napomeni 7). Iznosi usklađivanja koji se odnose na periode koji prethode onim periodima koji su obuhvaćeni uporednim informacijama u priloženim finansijskim izveštajima, prikazani su kao korekcija neraspoređenog dobitka na početku najranije prikazanog perioda.



2.6. Nastavak poslovanja

Finansijski izveštaji Preduzeća za godinu završenu na dan 31.12.2016. godine su sastavljeni po načelu stalnosti poslovanja.

3. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Preduzeća uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti,
- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Preduzeća, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Preduzeća, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Preduzeća, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Preduzeća; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Preduzeća. Naime, u Okviru je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo suština iznad forme podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Preduzeće, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Preduzeću nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Preduzeća koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Preduzeća da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Preduzeće primiti u budućnosti. Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo pojedinačnog procenjivanja podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Preduzeća (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.



4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

4.1. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa MRS i MSFI i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji zahteva od rukovodstva Preduzeća korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekte na iznose iskazane u finansijskim izveštajima i napomenama uz finansijske izveštaje.

Detaljniji prikaz korišćenih računovodstvenih procena date su u Napomeni 4.

4.2. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Preduzeća odmeravaju se korišćenjem valute primarnog ekonomskog okruženja u kome Preduzeće posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama RSD, koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Preduzeća.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan bilansa stanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan. Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećim na dan poslovne promene.

Positivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Positivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi potraživanja i obaveza, nastali primenom ugovorenog kursa, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

Valuta	U dinarima	
	2016.	2015.
EUR	123,4723	121,6261
USD	117,1353	111,2468
CHF	114,8473	112,5230
GBP	143,8065	164,9391

4.3. Grupa za konsolidaciju

Grupu za konsolidaciju čine matično društvo i niže navedeno zavisno društvo u zemlji.

Red. br.	Naziv društva	PIB	Matični broj	Šifra delatnosti	Razvrstavanje	Status	% vlasništva
1.	JP Skijališta Srbije	104521515	20183390	9311	srednje	Matično društvo	
2.	Ski centar „Brezovica“	105805495	20422645	9311	srednje	Zavisno društvo	21,73



4.3.1. Zavisna društva

Matično pravno lice ima kontrolu nad zavisnim pravnim licem ukoliko ispunjava sva tri sledeća uslova:

1. Ima moć nad entitetom koji je investiralo;
2. Izloženo je varijabilnim prinosima ili ima prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u entitetu koji je investiralo; i
3. Posедује sposobnost да користи своју моћ над ентитетом у који је инвестирало како би утицало на износ приноса за инвеститора.

Zavisna društva se konsoliduju od dana kada se kontrola prenese na matično društvo, a sa konsolidacijom se prestaje od dana kada pomenuta kontrola prestane.

Računovodstveni metod nabavne vrednosti (Purchase method) je metod koji se primenjuje kako bi se računovodstveno obuhvatilo sticanje zavisnog društva od strane matičnog društva.

Trošak preuzimanja društva se odmerava kao fer vrednost datih sredstava, emitovanih instrumenata vlasničkog kapitala ili obaveza nastalih ili preuzetih na dan preuzimanja. Sredstva koja se steknu sticanjem društva, a koja se mogu pojedinačno identifikovati kao i stvarne i potencijalne preuzete obaveze, inicijalno se procenjuju prema fer vrednosti na dan sticanja, bez obzira na visinu interesa koji nije pod kontrolom.

4.4. Poslovni prihodi

Prihodi od prodaje su iskazani u iznosu fakturisane realizacije, tj. izvršene prodaje do kraja obračunskog perioda, pod uslovom da je sa tim danom nastao dužničko - poverilački odnos i da je ispostavljena faktura. Prihod se meri po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir iznos svih trgovačkih popusta i količinskih rabata koje Društvo odobri. Razlika između poštene vrednosti i nominalnog iznosa naknade priznaje se kao prihod od kamate.

Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni svi uslovi:

- /a/ Preduzeće je prenelo na kupca sve značajne rizike i koristi od vlasništva;
- /b/ rukovodstvo Preduzeća ne zadržava niti upliv na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom, niti kontrolu nad prodatim proizvodima i robom;
- /c/ kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri;
- /d/ kada je verovatno da će poslovna promena da bude praćena prilivom ekonomske koristi u Preduzeću i
- /e/ kad se troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu pouzdano da se izmere.

Prihodi od usluga iskazani su srazmerno stepenu završenosti usluge na dan bilansiranja.

4.5. Poslovni rashodi

Ukupne poslovne rashode čine: nabavna vrednost prodate robe; smanjenje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga; troškovi materijala; troškovi goriva i energije; troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi; troškovi proizvodnih usluga; troškovi amortizacije; troškovi dugoročnih rezervisanja; nematerijalni troškovi, umanjeni za prihode od aktiviranja učinaka i robe i povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

- /a/ rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri;
- /b/ rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);



/c/ kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka systemske i razumne alokacije;

/d/ rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;

/e/ rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznavanja sredstva.

Nabavna vrednost prodate robe na veliko utvrđuje se u visini prodajne vrednosti robe na veliko, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni i ukalkulisanog PDV sadržanih u vrednosti prodate robe na veliko.

Nabavna vrednost prodate robe na malo utvrđuje se u visini prihoda od prodate robe, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni, kao i za iznos ukalkulisanog PDV, sadržanih u vrednosti prodate robe na malo.

4.6. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji sredstva koje se kvalifikuje čine deo nabavne vrednosti/cene koštanja tog sredstva. Drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod.

4.7. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju: prihode i rashode iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima ; prihode i rashode od kamata – od trećih lica (nezavisno od toga da li su dospeli i da li se plaćaju ili pripisuju iznosu potraživanja ili obaveze na dan bilansiranja); prihode i rashode od kursnih razlika i efekata valutne klauzule – prema trećim licima; i ostale finansijske prihode i rashode.

4.8. Dobici i gubici

Dobici predstavljaju povećanje ekonomske koristi, a obuhvataju prihode koji se javljaju u slučaju prodaje stalne imovine po vrednosti većoj od njihove knjigovodstvene vrednosti, zatim nerealizovane dobitke po osnovu prodaje tržišnih hartija od vrednosti (u slučaju kada se vrednovanje hartija od vrednosti vrši po njihovim tržišnim vrednostima), kao i dobitke koji nastaju pri povećanju knjigovodstvene vrednosti stalne imovine usled prestanka delovanja uslova za smanjenje njihove vrednosti.

Gubici nastaju po osnovu prodaje imovine po cenama nižim od njene knjigovodstvene vrednosti, zatim po osnovu rashodovanja neotpisanih osnovnih sredstava, po osnovu šteta koje se mogu u celini ili delimično nadoknaditi od osiguravajućih društava, po osnovu primene principa impariteta (umanjenje vrednosti imovine).

4.9. Operativni lizing

Operativni (poslovni) lizing je lizing odnosno zakup sredstava kod kojeg su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca.

Kod poslovnog lizinga, plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga, osim ako neki druga sistematska osnova nije primerenija za predstavljanje vremenske strukture koristi za korisnika.



4.10. Финансијски лизинг

Финансијски лизинг је лизинг којим се преносе суштински сви ризичи и користи који су повезани са власништвом над неким средством. По истеку периода лизинга право својине се може, али не мора пренети.

Корисници лизинга признају финансијски лизинг као средство и обавезу у својим билансима стања, у износима који су на почетку трајања лизинга једнаки фер вредности средстава која су предмет лизинга, или по садашњој вредности минималних плаћања за лизинг, ако је она нижа. Прilikом израчунавања минималних плаћања за лизинг, дисконтна стопа је каматна стопа садржана у лизингу, ако се она може утврдити, а ако се не може утврдити, користи се инкрементална каматна стопа на задуживање. Сви иницијални директни трошкови корисника лизинга додају се износу који је признат као средство.

Минимална плаћања лизинга треба поделити између финансијског трошка и смањења неизмирене обавезе. Финансијски трошак треба аlocирати на све периоде током трајања лизинга, тако да се остварује константна периодична каматна стопа на преостали салдо обавезе.

Финансијски лизинг узрокује повећање трошкова амортизације за средства која се амортизују, као и финансијске rashode у сваком обрачунском периоду. Политика амортизације средстава која су предмет лизинга и која се амортизују треба да буде у складу са политиком амортизације средстава која су у власништву, а призната амортизација се израчунава у складу са MRS 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и MRS 38 „Нематеријална имовина“. Уколико није сасвим извесно да ће корисник лизинга стећи право власништва над средством које је предмет лизинга до краја трајања лизинга, то средство се у потпуности амортизује у краћем периоду од: трајања лизинга или века трајања.

4.11. Нематеријална улагања

Нематеријално улагање је одређиво немонетарно средство без физичког садржаја:

- које служи за производњу или испоруку robe или услуга, за изнајмљивање другим licima или се користи у административне сврхе;
- које друштво контролише као резултат прошлих догађаја; и
- од којег се очекује прилив будућих економских користи.

Нематеријална улагања чине: улагања у развој; концесије, патенти, licence и слична права; остала нематеријална улагања; нематеријална улагања у припреми и аванси за нематеријална улагања.

Набавка нематеријалних улагања у току године евидентира се по набавној вредности. Набавну вредност чини фактурна вредност увећана за све зависне трошкове набавке и све трошкове довођења у стање функционалне приправности. Цену коштања нематеријалних улагања произведених у сопственој режiji чине директни трошкови и припадајући индиректни трошкови, који се односе на то улагање.

Трошкови позајмљивања настали до момента стављања нематеријалне имовине у употребу, капитализују се, односно укључују се у набавну вредност.

Након што се призна као средства, патенти, licence и goodwill се одмеравају по набавној вредности а računоводствени и остали softveri по моделу фер вредности.

На дан svakог биланса стања Предузеће проценjuje да ли постоји нека indicija о томе да је средство можда обезвредено. Уколико таква indicija постоји, Предузеће проценjuje износ средстава који може да се поврати. Ако је надокнадива вредност средстава мања од његове knjigоводствене вредности knjigоводствена вредност се своди на надокнадиву вредност и истовремено се смањују претходно формиране revalorizacione резерве по



osnovu tog sredstva. Ako nisu formirane revalorizacione rezerve po osnovu sredstva čija je vrednost umanjena ili su iskorišćene za druge svrhe, za iznos gubitka od umanjenja vrednosti priznaje se rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjen, vrši se procena nadoknadive vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, u slučaju da je primenjen osnovni postupak vrednovanja nematerijalnih ulaganja, odnosno kao povećanje revalorizacione rezerve ukoliko je primenjen alternativni postupak vrednovanja nematerijalnih ulaganja, a knjigovodstvena vrednost ove imovine se povećava do nadoknadive vrednosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznata nematerijalna ulaganja, pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva.

Društvo priznaje u knjigovodstvenu vrednost nematerijalnog ulaganja, troškove zamene nekih delova tih stavki, u momentu kada ti troškovi nastanu i kada su zadovoljeni kriterijumi priznavanja iz MRS 38 – „Nematerijalna imovina“, (paragraf 21).
Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u periodu u kome je nastao.

Nematerijalna ulaganja prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

4.12. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva:

- koja Preduzeće drži za upotrebu u proizvodnji ili isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe;
- za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda;

Društvo priznaje nabavnu vrednost/cenu koštanja neke nekretnine, postrojenja i opreme kao sredstvo ako, i samo ako:

- je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Preduzeće, i
- se nabavna vrednost /cena koštanja tog sredstva može pouzdano odmeriti

Alat i sitan inventar koji zadovoljavaju uslove iz stava 1. priznaju se kao oprema, a ako ne zadovoljavaju navedene uslove iskazuju se kao zalihe.

Ulaganja koja imaju karakter tekućeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme predstavljaju rashod perioda u kome su nastala.

Zemljište i objekti su zasebna sredstva i zasebno se evidentiraju, čak i u slučaju kada su zajedno stečeni.

Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrednosti.



Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost nabavljenih sredstava uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cenu koštanja navedenih sredstava proizvedenih u sopstvenoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

Troškovi pozajmljivanja nastali do momenta stavljanja sredstva u upotrebu, kapitalizuju se, odnosno uključuju se u nabavnu vrednost kupljenog sredstva.

Nakon što se priznaju kao sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema, iskazuju se po fer vrednosti.

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Društvo procenjuje iznos sredstva koji može da se povрати. Ako je nadoknativa vrednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivu vrednost i istovremeno se smanjuju prethodno formirane revalorizacione rezerve po osnovu tog sredstva. Ako nisu formirane revalorizacione rezerve po osnovu sredstva čija je vrednost umanjena ili su iskorišćene za druge svrhe, za iznos gubitka od umanjenja vrednosti priznaje se rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjen, vrši se procena nadoknadive vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, u slučaju da je primenjen osnovni postupak vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, odnosno kao povećanje revalorizacione rezerve ukoliko je primenjen alternativni postupak vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, a knjigovodstvena vrednost se povećava do nadoknadive vrednosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznate nekretnine, postrojenja i opremu pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva i da se nabavna vrednost/cena koštanja naknadnog izdatka može pouzdano utvrditi.

Preduzeće priznaje u knjigovodstvenu vrednost neke nekretnine, postrojenja i opreme, troškove zamene nekih delova tih stavki, u momentu kada ti troškovi nastanu i kada su zadovoljeni kriterijumi priznavanja iz MRS 16 – „Nekretnine, postrojenja i oprema“, (paragraf 7).

Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u periodu u kome je nastao.

Ne vrši se amortizacija zemljišta.

Zemljište uzeto na dugogodišnji zakup od 99 godina iskazuje se kao pravo u okviru nematerijalnih ulaganja i amortizuje se tokom perioda zakupa.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

4.13. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina (objekat) koju Preduzeće kao vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi upotrebe za proizvodnju ili snabdevanje robom ili pružanja usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja, ili prodaje u okviru redovnog poslovanja.



Početno merenje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke se uključuju u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se mere prema njihovoj poštenoj vrednosti. Poštena vrednost se meri kao najverovatnija cena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja. Procenu investicione nekretnine je vršio nezavisni procenitelj.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene poštene vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja investiciona nekretnina se meri po fer vrednosti.

4.14. Amortizacija

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

Osnovica za obračun amortizacije sredstva je nabavna vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost i iznos obezvređenja.

Preostala vrednost je neto iznos koji društvo očekuje da će dobiti za sredstvo na kraju njegovog korisnog veka trajanja, po odbitku očekivanih troškova otuđenja.

Korisni vek trajanja, odnosno amortizacione stope, preispituju se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Metod obračuna amortizacije koji se primenjuje preispituje se periodično i ukoliko je došlo do značajne promene u očekivanom obrascu trošenja ekonomskih koristi od tih sredstava, metod se menja tako da odražava taj izmenjeni način. Kada je takva promena metoda obračuna amortizacije neophodna, onda se ona računovodstveno obuhvata kao promena računovodstvene procene, a obračunati troškovi amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina, postrojenja i opreme, date su u sledećem pregledu:

Građevinski objekti	2,27%-3,45%	2,27%-3,45%
Pogonska oprema	10%	10%
Kancelarijska oprema	10%	10%
Rashladna oprema	2,5%	2,5%
Računari i pripadajuća oprema	30%	30%
Putnička vozila	16%	16%
Tabači	6,25%	6,25%
Ostala sredstva	10%	10%

Primenjene stope za amortizaciju nematerijalnih ulaganja su sledeće:



Nematerijalna ulaganja	2016.	2015.
Licence	20%	20%
Zakup zemljišta	2,5%	2,5%

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima.

4.15. Umanjenje vrednosti imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, rukovodstvo Društva proverava na svaki dan bilansa stanja da li postoje indikatori gubitka vrednosti imovine. U slučaju da takvi indikatori postoje, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost imovine.

Nadoknadivi iznos određen je kao viši od neto prodajne cene i upotrebne vrednosti. Neto prodajna cena je iznos koji se može dobiti prilikom prodaje imovine u transakciji između dve voljne nezavisne strane, umanjena za troškove prodaje, dok vrednost u upotrebi predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen ekonomski vek trajanja te prodaje na kraju veka trajanja. Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Gde knjigovodstveni iznos prelazi taj procenjeni nadoknadivi iznos, vrednost imovine je umanjena do njenog nadoknadivog iznosa. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

Goodwill se testira na umanjenje vrednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promene okolnosti ukazuju da bi neto knjigovodstvena vrednost mogla biti umanjena.

4.16. Zalihe

Zalihe materijala, rezervnih delova i robe se mere po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine svi troškovi nabavke za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Troškovi nabavke zaliha obuhvataju kupovnu cenu, uvozne dažbine i druge obaveze (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci. Popusti, rabati i druge slične stavke se oduzimaju pri utvrđivanju troškova nabavke.

Izlaz zaliha materijala, rezervnih delova i robe se evidentira metodom prosečne ponderisane cene

Zalihe robe u maloprodaji iskazuju se po prodajnoj ceni u toku godine. Na kraju obračunskog perioda vrši se svođenje vrednosti zaliha na nabavnu vrednost putem alokacije realizovane razlike u ceni i poreza na dodatnu vrednost, obračunatih na prosečnoj osnovi, na vrednost zaliha u stanju na kraju godine i nabavnu vrednost prodane robe.

4.17. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su



direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze. Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Društva od momenta kada je Društvo ugovornim odredbama vezano za instrument.

Rukovodstvo vrši klasifikaciju finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Društvo izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Finansijski instrumenti u skladu sa MRS 39 – Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje, obuhvataju sledeće kategorije finansijskih instrumenata:

- (a) Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- (b) Investicije koje se drže do dospeća;
- (c) Krediti (zajmovi) i potraživanja;
- (d) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju;

4.17.1. Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha

U ovu kategoriju spadaju finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza čije se promene fer vrednosti evidentiranju kroz prihode ili rashode u bilansu uspeha. Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispune bilo koji od sledećih uslova:

(a) klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja. Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je:

- /i/ stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti;
- /ii/ deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobiti; ili
- /iii/ derivat (osim derivata koji je instrument hedžinga).

(b) posle početnog priznanja naznačen je od strane Preduzeća po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Entitet može vršiti ovo naznačavanje samo kada to rezultira pouzdanijim i relevantnijim informacijama, budući da se

- /i/ eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza ili priznavanja dobitaka ili gubitaka po različitim osnovama; ili
- /ii/ grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma se upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanim strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Preduzeća (kao što je definisano u MRS 24 Obelodanjivanja povezanih strana, na primer za upravni odbor ili generalnog direktora Društva).

4.17.2. Investicije koje se drže do dospeća

Investicije koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim:

- (a) onih koje Preduzeće nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- (b) onih koje Preduzeće naznači kao raspoložive za prodaju; i
- (c) onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Preduzeće ne klasifikuje neko finansijsko sredstvo kao ono koje se drži do dospeća ako je Preduzeće, tokom tekuće finansijske godine ili tokom dve prethodne finansijske godine prodalo ili reklasifikovalo više od



beznačajnog iznosa investicija koje se drže do dospeća pre njihovog dospeća (više nego beznačajan iznos u odnosu na ukupni iznos investicija koje se drže do dospeća), osim prodaja ili reklasifikacija koje:

(i) su toliko blizu dospeća ili datuma poziva na plaćanje finansijskog sredstva (na primer manje od tri meseca pre dospeća) da promene tržišne kamatne stope ne bi imale značajan uticaj na fer vrednost finansijskog sredstva;

(ii) se dešavaju pošto je Preduzeće suštinski sakupilo prvobitnu glavniciu finansijskog sredstva kroz planski raspoređena plaćanja ili avanse; ili

(iii) se mogu pripisati izolovanom događaju koji je van kontrole Društva, koji se ne ponavlja i koje Društvo nije moglo sa sigurnošću predvideti.

4.17.3. Krediti (zajmovi) i potraživanja

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplataama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

(a) sredstva koja Društvo namerava da proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja i ona koja Društvo posle početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;

(b) ona koja Društvo posle početnog priznavanja naznači kao raspoloživa za prodaju; ili

(c) ona za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, osim ako to nije zbog pogoršanja kredita, i koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Učešće stečeno u paketu sredstava koja nisu zajmovi (kredit) ili potraživanja (na primer učešće u zajedničkom fondu ili sličnim fondovima) nije zajam (kredit) ili potraživanje.

4.17.4. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao (a) zajmovi(kredit) i potraživanja (b) investicije koje se drže do dospeća ili (c) finansijska sredstva naznačena po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

4.18. **Kratkoročna potraživanja i plasmani**

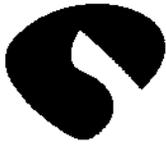
Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca – zavisnih i drugih povezanih pravnih lica i ostalih kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana bilansa.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema važećem srednjem kursu NBS, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Kratkoročni finansijski plasmani koji se ne drže radi trgovanja mere se po amortizovanoj vrednosti, ne uzimajući u obzir nameru Društava da ih drže do dospeća.

Ukoliko postoji verovatnoća da Društvo neće biti u stanju da naplati sve dospele iznose (glavniciu i kamatu) prema ugovornim uslovima za date kredite, potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospeća koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti, nastao je gubitak zbog obezvređivanja ili nenaplaćenih potraživanja.



Otpis kratkoročnih potraživanja i plasmana kod kojih postoji verovatnoća nenaplativnosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana, otpis, u celini ili delimično, vrši direktnim otpisivanjem.

Predlog potraživanja koja se indirektno koriguju na teret rashoda tokom godine utvrđuje Komisija za popis obaveza i potraživanja. Kriterijumi za indirektno otpis potraživanja je dospelost kratkoročnih potraživanja duže od 60 dana

4.19. Gotovinski instrumenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

4.20. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Preduzeće da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Shodno relevantnim odredbama Okvira, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri priznavanju se uvažava načelo opreznosti, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, **načelo opreznosti** ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se dugoročnim obavezama smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom se vrši preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum



bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

4.21. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Preduzeće ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Preduzeća u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima, ali se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Preduzeće ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima već ih obelodanjuje u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

4.22. Naknade zaposlenima

4.22.1. Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Preduzeće ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Preduzeće nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije. Preduzeće na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiži se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

4.22.2. Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Zakonom o radu („Sl. glasnik RS“ broj 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 i 75/2014) i Kolektivnim ugovorom, Preduzeće je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 mesečne bruto zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina ili 3 prosečne zarade u Republici prema poslednjem objavljenom podatku, u zavisnosti šta je za zaposlenog povoljnije.

Pored toga, Preduzeće je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne do 2,5 prosečne mesečne zarade kod Poslodavca. Broj mesečnih zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni osvario u Preduzeću na osnovu Kolektivnog ugovora

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada izvršeno je korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna aktuara.



4.23. Porez na dobitak

4.23.1. Tekući porez

Poreski rashod perioda predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. glasnik RS“ br. 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013 i 68/2014 - dr. Zakon, 142/14, 91/15-autentično tumačenje, 112/15). Porez na dobit obračunat je po stopi od 15% na poresku osnovicu koja je prikazana u poreskom bilansu, nakon umanjenja za iskorišćene poreske kredite. Oporeziva osnovica uključuje dobitak iskazan u bilansu uspeha, koji je korigovan u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije.

Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 10 godina. Gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

4.23.2. Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan bilansa su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

4.24. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 „Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima“.

Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima. Stanja potraživanja i obaveza na dan bilansa stanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima posebno se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje.

4.25. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Preduzeća je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Preduzeća vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti. Po mišljenju rukovodstva Preduzeća, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.



4.26. Državna davanja

Državna davanja predstavljaju pomoć države u obliku prenosa resursa Preduzeći po osnovu ispunjenih izvesnih uslova u prošlosti ili budućnosti koji se odnose na poslovne aktivnosti Preduzeća. Ona isključuju one oblike državne pomoći koji se ne mogu u razumnoj meri vrednosno iskazati kao i transakcije sa državom koje se ne mogu razlikovati od uobičajenih poslovnih transakcija Preduzeća. Državna davanja se priznaju kada postoji opravdano uverenje da će se Preduzeće pridržavati uslova povezanih sa davanjima i da će davanje biti primljeno.

Državno davanje se priznaje kao prihod tokom perioda neophodnih za sučeljavanje, na sistematskoj osnovi, sa povezanim troškovima koje treba pokriti iz tog prihoda.

Državno davanje koje se prima kao nadoknada za nastale rashode ili gubitke ili u svrhu pružanja direktne finansijske podrške Preduzeću sa kojom nisu povezani budući troškovi se priznaje kao prihod perioda u kojem se prima.

Državna davanja povezana sa sredstvima, uključujući nemonetarna davanja po fer vrednosti, iskazuju se u bilansu stanja ili kao odloženi prihod po osnovu davanja, ili oduzimanjem iznosa davanja prilikom izračunavanja knjigovodstvene vrednosti sredstva.

5. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u daljem tekstu.

5.1 *Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i stope amortizacije*

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja

5.2. *Obezvredenje vrednost nefinansijske imovine*

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazane nekretnine, postrojenja i oprema Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se



procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknative vrednosti.

5.3. *Obezvređenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja*

Preduzeće obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Preduzeće se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

5.4. *Rezervisanje po osnovu sudskih sporova*

Preduzeće je uključeno u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

5.5. *Odložena poreska sredstva*

Iznos do kog se obračunata odložena poreska sredstva mogu priznati zasniva se na proceni verovatnoće da će postojati buduća oporeziva dobit za koju će moći da se iskoriste odbici po osnovu privremenih razlika i poreskih gubitaka i kredita koji se prenose u naredne godine.

5.6. *Fer vrednost*

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o fer vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknativa (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

5.7. *Naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa i druge naknade predviđene zakonom i internim aktima*

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i budućih povećanja naknade po odlasku u penziju. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene.



6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena) i
- rizik likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Preduzeća u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

6.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu, neispunjenjem svoje obaveze, prouzrokovati finansijski gubitak druge strane.

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku. Obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Preduzeća. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Preduzeću, istima se prekida isporuka proizvoda. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: uzimanje menica i bankarske garancije, reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

6.2. Tržišni rizik

Rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih cena. Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- rizika kamatne stope i
- drugih rizika od promene cene.

6.2.1. Rizik od promene kursa stranih valuta

Valutni rizik je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznog kursa.

Valutni rizik (ili rizik od kursnih promena) se javlja kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja nije funkcionalna valuta u kojoj su oni odmereni.

6.2.2. Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik od promene kamatnih stopa je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik od kamatne stope se javlja kod kamatonosnih finansijskih instrumenata priznatih u bilansu stanja (na primer, krediti i potraživanja i emitovani dužnički instrumenti) i kod nekih finansijskih instrumenata koji nisu priznati u bilansu stanja (na primer, nekim obavezama po kreditima).



Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimizuju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koji je u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

6.2.3. Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju od rizika kamatne stope ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

Rizik od promene cena se javlja kod finansijskih instrumenata zbog promena, na primer, cena robe ili cena kapitala.

6.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Preduzeće neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Preduzeće upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Preduzeće neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Preduzeća, a u skladu sa poslovnom strategijom Preduzeća.

Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Preduzeća. Društvo svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji mu obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze.

6.4. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala. Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

6.5. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Fer vrednost obaveza po kreditima procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Društvu na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata. Ovako utvrđena fer vrednost ne odstupa značajnije od vrednosti po kojoj su iskazane obaveze po kreditima u poslovnim knjigama Društva. Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim



izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

7. KOREKCIJE POČETNOG STANJA

7.1. Preduzeće nije imalo korekcije na bilans uspeha za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2015. godine

7.2. Efekti korekcije na bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	31.12.2015.		
			Prethodno iskazano	Korekcije	Korigovano
011,0120 i deo 019	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005	5.052	24.473	29.525
048 i deo 049	Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	56.973	-24.473	32.500
234,235,238 i deo 239	Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067	0	175.000	175.000
24	VII Gotovinski ekvivalenti i gotovina	0068	282.087	-175.000	107.087

8. BILANS USPEHA

8.1 PRIHODI OD PRODAJE ROBE

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Domaće tržište		
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	120	37
Ukupno	120	37

8.2 PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Domaće tržište		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	782.062	673.728
Ukupno	782.062	673.728

8.3 PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa i povraćaja poreskih dažbina	260.103	174.121
- od amortizacije	213.467	166.685
- PDV iz računa	1.966	7.436
- rezervni delovi	1.011	
- obezvređivanje Brezovice	43.659	
Ukupno	260.103	174.121



8.4 DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od zakupnina	27.909	33.862
Ostali poslovni prihodi (prefakturisani troškovi)	2.943	3.708
Ukupno	30.852	37.570

8.5 NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Nabavna vrednost prodate robe na malo	77	26
Ukupno	77	26

8.6 PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe za sopstvene potrebe	53	18
Ukupno	53	18

8.7 TROŠKOVI MATERIJALA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	22.613	17.178
Troškovi rezervnih delova	64.295	40.426
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	6.530	2.875
Ukupno	93.438	60.479

8.8 TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi električne energije	72.010	61.295
Troškovi ulja i maziva	3.882	2.926
Troškovi pogonskog goriva	31.223	40.319
Ukupno	107.115	104.540

8.9 TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi zarada i naknada zarada	147.194	143.919
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	26.348	25.761
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	43.083	41.367
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	64	48



	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	4.125	4.193
Ostali lični rashodi i naknade	24.154	21.522
Ukupno	244.968	236.810

8.10 TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi transportnih usluga	5.560	4.937
Troškovi usluga održavanja	27.659	22.843
Troškovi zakupnina	21.439	23.407
Troškovi sajмова	1.507	689
Troškovi reklame i propagande	6.749	2.159
Troškovi ostalih usluga	2.249	2.236
Ukupno	65.163	56.271

8.11 TROŠKOVI AMORTIZACIJE

Troškovi amortizacije u ukupnom iznosu od RSD 236.742 hiljada (u 2015. godini RSD 186.718 hiljada) odnose se na: amortizaciju nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina u skladu sa politikom amortizacije.

8.12 TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

Troškovi dugoročnih rezervisanja odnose se na:

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	11.128	-
Rezervisanja po osnovu sudskih sporova	10.042	10.315
Ukupno	21.170	10.315

8.13 NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi neproizvodnih usluga	33.463	30.709
Troškovi reprezentacije	871	783
Troškovi premija osiguranja	10.619	9.559
Troškovi platnog prometa	7.814	6.683
Troškovi članarina	345	335
Troškovi poreza	36.052	32.505
Ostali nematerijalni troškovi	39.711	35.865
Ukupno	128.875	116.439



8.14 FINANSIJSKI PRIHODI

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od kamata	16.659	16.660
Pozitivne kursne razlik	1.308	2.543
Ukupno	17.967	19.203

8.15 FINANSIJSKI RASHODI

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rashodi kamata	956	453
Negativne kursne razlik	319	3.059
Ukupno	1.275	3.512

8.16 PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	5.832	2.213
Ukupno	5.832	2.213

8.17 RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obezvredenje učešća u kapitalu zavisnog društva	43.659	
Obezvredenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	1.387	16.063
Ukupno	45.046	16.063

Obezvredenje učešća u kapitalu zavisnog društva - Ski centar Brezovica doo, Beograd izvršeno je u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 36 – umanjenje vrednosti imovine, svođenjem nabavne vrednosti učešća na procenjenu nadoknadivu vrednost putem ispravke vrednosti (Napomena 9.3). Za navedeni iznos smanjena su Pasivna vremenska razgraničenja (Napomena 9.24) u korist prihoda (Napomena 8.3).

8.18 OSTALI PRIHODI

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Ostali prihodi		
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	1.776	2.807
Viškovi	54	119
Prihodi od smanjenja obaveza	200	860



	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	1.736	76
Ostali nepomenuti prihodi	3.740	9.243
Svega	7.506	13.105

8.19 OSTALI RASHODI

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostali rashodi</i>		
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	26.792	56.676
Manjkovi	225	728
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe		2.591
Ostali nepomenuti rashodi	7.292	13.363
Svega	34.309	73.358
<i>Rashodi po osnovu obezvređenja imovine</i>		
Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme		499
Svega		499
Ukupno	34.309	73.857

8.20 POREZ NA DOBITAK

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Finansijski rezultat u bilansu uspeha (dobitak pre oporezivanja)	126.317	54.965
Neto kapitalni dobiti (gubici)		
Usklađivanje i korekcije rashoda u poreskom bilansu	16.690	-33.848
Usklađivanje i korekcija prihoda u poreskom bilansu		76
Oporeziva dobitak	143.007	21.041
Umanjenje za iznos gubitka iz ranijih godina	33.335	21.041
Poreska osnovica	109.672	
Umanjenje za prihode od dividendi i udela u dobiti od rezidentnih obveznika		
Umanjena poreska osnovica (Obrazac PB)	109.672	
Obračunati porez (15%)	16.451	
Umanjenje obračunatog poreza po osnovu poreskih podsticaja i oslobođanja	5.429	
POREZ NA DOBITAK (Obrazac PDP)	11.022	
Odloženi poreski rashod perioda	13.509	
Odloženi poreski prihod perioda		636

Obračun poreza na dobitak vrši se po stopi od 15% u skladu sa poreskim propisima, odvojeno za poslovni i kapitalni podbilans. Vrši se usklađivanje pojedinih pozicija prihoda i rashoda, a poreska osnovica se umanjuje za gubitke ranijih godina. Obračunati porez se umanjuje za poreska oslobođenja po osnovu poreskih podsticaja (poreski kredit).



9. BILANS STANJA

9.1 NEMATERIJALNA IMOVINA

	Ulaganja u razvoj	Koncesije, patenti, licence i slična prava	Softver i slična prava	Goodwill	Ostala nematerijalna u ulaganja	Nematerijalna u ulaganja u pripremi	Avansi za nematerijalnu imovinu	Ukupno
Nabavna vrednost								
Stanje na početku godine	0	0	6.785					6.785
Korekcija početnog stanja					25.761			25.761
Nove nabavke								
Prenos sa jednog oblika na drugi								
Procena								
Otuđivanje i rashodovanje			-66					-66
Ostalo								
Stanje na kraju godine			6.719		25.761			32.480
Ispravka vrednosti								
Stanje na početku godine			1.733					1.733
Korekcija početnog stanja					1.288			1.288
Amortizacija 2016. godine			1.289		644			1.933
Otuđivanje i rashodovanje			-57					-57
Procena								
Obezvređenja								
Ostalo								
Stanje na kraju godine			2.965		1.932			4.897
Neotpisana vrednost 31.12.2016			3.754		23.829			27.583
Neotpisana vrednost 31.12.2015			5.052		24.473			29.525

9.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Godišnja objekti	Postrojenja i oprema	Investicijska imovina	Ukupna nabavna vrednost i oprema	Ukupna vrednost u pripremi	Ukupno na tekućim računima, postrojenja i oprema	Avansi	Ukupno
Nabavna vrednost									
Stanje na početku godine	501.517	8.909.522	427.105	35.106	46	36.200	0	2.089	9.911.585
Korekcija početnog stanja									
Nove nabavke		7.866	148.053	250		202.861		33.393	392.423
Prenos sa jednog oblika na drugi						-156.168		-28.053	-184.221
Procena									
Otuđivanje i rashodovanje		-25.233	-6.549						-31.782
Ostalo									
Stanje na kraju godine	501.517	8.892.155	568.609	35.356	46	82.893		7.429	10.088.005
Ispravka vrednosti									
Stanje na početku godine		317.515	42.648					2.089	362.252



	Zemljište	Грађевин. објекти	Построј. и опрема	Инвенци. некретности	Остале некрет., построј. и опрема	Некретн., построј. и опрема у припреми	Улагања на туђим некретн., построј. и опреми	Аванси	Укупно
Корекција почетног стања									
Амортизација 2016. године		208.452	26.358						234.810
Процена									
Отуђивање и рашодовање		-2.386	-2.613					-1.907	-6.906
Обезвредња									
Остало									
Стање на крају године		523.581	66.393					182	590.156
Неотписана вредност 31.12.2016.	501.517	8.368.574	502.216	35.356	46	82.893		7.247	9.497.849
Неотписана вредност 31.12.2015.	501.517	8.592.007	384.457	35.106	46	36.200	0		9.549.333

9.3 ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

Предузеће је власник 21,73% удела у „Ski centar Brezovica“ d.o.o. Beograd. Ugovorom o osnivanju „Ski centar Brezovica“ d.o.o. Beograd je definisano da Preduzeće ima 51% prava glasa.

U okviru ostalih finansijskih plasmana Preduzeće evidentira i subvencije dobijene od Vlade RS koje su u toku 2015. i 2016. godine prosledene zavisnom Preduzeću „Ski centar Brezovica“ d.o.o. Beograd u iznosu od 12.500 hiljada RSD. Navedena sredstva biće evidentirana kao povećanje plasmana u zavisno Preduzeće kada se izvrši registracija povećanja kapitala.

	2016. RSD hiljada	2015. RSD hiljada
<i>Matičnim i zavisnim pravnim licima</i>		
Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	201.937	170.644
Dugoročni plasman u Ski centar Brezovica	12.500	32.500
Ispravka vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana	-43.659	
Svega	170.778	203.144

9.4 ЗАЛИХЕ

	2016. RSD hiljada	2015. RSD hiljada
Материјал	47.071	40.554
Резервни делови	148.993	132.389
Алат и ситан инвентар	101.132	95.109
Материјал, рез.делови и ситан инвентар на путу	15.146	3.005
Исправка вредности алата и инвентара	-93.668	-81.209
Роба	324	402
Плаћни аванси за залихе	18.826	6.293
Исправка вредности плаћених аванса	-457	-763
Укупно	237.367	195.780



9.5 POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Potraživanja po osnovu prodaje odnose se na potraživanja od kupaca:

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Kupci u zemlji	37.545	31.742
Ispravka vrednosti kupci u zemlji	-25.840	-26.349
Kupci u inostranstvu	68	68
Ispravka vrednosti kupci u inostranstvu	-68	-68
Ukupno potraživanja od kupaca	11.705	5.393

Društvo ima neusaglašena potraživanja manja od 9%.

9.6 ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložene poreske obaveze u iznosu od RSD 77.328 hiljada, obračunate su po osnovu razlike neotpisane vrednosti nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme u računovodstvene i poreske svrhe

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Odložene poreske obaveze	77.328	63.819

9.7 DRUGA POTRAŽIVANJA

Druga potraživanja obuhvataju:

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Potraživanja za kamatu i dividende	0	108
Potraživanja od zaposlenih	4.429	696
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	80	6.242
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	38	4.628
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	265	680
Ostala kratkoročna potraživanja	24.447	11.942
Minus: Ispravka vrednosti drugih potraživanja	-11.637	-11.695
Ukupno	17.622	12.601

9.8 KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	Oznaka valute	2016.	2015.
		RSD hiljada	RSD hiljada
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	RSD	300	
Svega		300	
Ostali kratkoročni finansijski plasmani (oročena sredstva)	RSD	140.000	175.000
Svega		140.000	175.000
Ukupno		140.300	175.000



9.9

GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
U dinarima:		
Hartije od vrednosti – gotovinski ekvivalenti	13.451	5.520
Tekući (poslovni) računi	163.822	94.631
Blagajna	6.528	6.454
Ostala novčana sredstva	5	9
Svega	183.806	106.614
U stranoj valuti:		
Devizni računi		
Devizni akreditivi		
Devizna blagajna	460	473
Ostala novčana sredstva		
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena		
Svega	460	473
Ukupno	184.266	107.087

9.10

POREZ NA DODATU VREDNOST

Porez na dodatu vrednost odnosi se na:

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po opštoj stopi (osim plaćenih avansa)	6.811	1
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po posebnoj stopi (osim plaćenih avansa)	12	7
Potraživanja za više plaćen porez na dodatu vrednost	12.842	273
Ukupno	19.665	281

9.11

AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANICENJA

Aktivna vremenska razgraničenja čine:

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Unapred plaćeni troškovi	1.329	1.432
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	2.954	2.263
Ukupno	4.283	3.695

9.12

OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital obuhvata sledeće oblike kapitala:

	%	2016.	2015.
		RSD hiljade	RSD hiljada
Državni kapital	100	230.000	230.000
Ukupno		230.000	230.000

Državni kapital predstavlja kapital javnog preduzeća koga je osnovala Vlada RS 2006. godine.



9.13 REZERVE

Rezerve obuhvataju sledeće oblike rezervi:

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Statutarne i druge rezerve	5.036	5.036
Ukupno	5.036	5.036

9.14 REVALORIZACIONE REZERVE

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Iznos revalorizacionih rezervi na dan 1. januara	2.217.338	2.341.904
Povećanje revalorizacionih rezervi	9	
Smanjenje revalorizacionih rezervi	-42.341	-124.568
Iznos revalorizacionih rezervi na dan 31. decembra	2.175.006	2.217.338

9.15 NEREALIZOVANI DOBICI/(GUBICI) PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Aktuarski dobitci i gubici po osnovu planova definisanih primanja	478	1.366
Ukupno	478	1.366

9.16 NERASPOREĐENI DOBITAK / GUBITAK

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	138.385	70.494
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	101.786	54.584
Ukupni dobitak	240.171	124.823

9.17 DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada:

- društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja;
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze; i
- iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju:

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	15.431	3.330
Rezervisanja za troškove sudskih sporova	29.932	21.715
Ukupno	45.363	25.045



9.18 DUGOROČNE OBAVEZE

Dugoročne obaveze obuhvataju:

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	1.528	0
Ukupno	1.528	0

9.19 KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze obuhvataju:

	Oznaka valute	2016.	2015.
		RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostale kratkoročne finansijske obaveze</i>			
Obaveze po kratkoročnim hartijama od vrednosti	RSD		9
Deo ostalih dugoročnih obaveza koje dospevaju do 1 god.	RSD	653	
Ukupno		653	9

9.20 OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja odnose se na:

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Dobavljače u zemlji	35.331	21.401
Dobavljače u inostranstvu	89.719	25
Ostale obaveze iz poslovanja	687	748
Ukupno	125.737	22.174

Društvo nema neusaglašenih obaveza sa dobavljačima u zemlji i inostranstvu

9.21 OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze za zarade i naknade zarada (bruto)		
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	7.156	5.833
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	897	690
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	1.926	1.690
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	1.771	1.520
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju	16	69
Obaveze za poreze i doprinose na naknade zarada na teret zaposlenog koje se refundiraju	6	27
Obaveze za poreze i doprinose na naknade zarada na teret poslodavca koje se refundiraju	4	17
Svega	11.776	9.846



	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Druge obaveze		
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	177	
Obaveze prema zaposlenima	60	40
Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	216	217
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	4.489	2.055
Ostale obaveze	617	301
Svega	5.559	2.613
Ukupno	17.335	12.459

9.22 OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST

Obaveze za porez na dodatu vrednost obuhvataju:

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze za PDV po izdatim fakturama po opštoj stopi (osim primljenih avansa)	210	
Obaveze za PDV po osnovu razlike obračunatog poreza na dodatu vrednost i prethodnog poreza		4.223
Ukupno	210	4.223

9.23 OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine obuhvataju:

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze za porez iz rezultata	5.198	
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	226	218
Obaveze za doprinose koji terete troškove		
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	4.551	2.963
Ukupno	9.975	3.181

9.24 PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja čine:

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Unapred obračunati troškovi	18.893	16.696
Unapred naplaćeni prihodi	80.988	52.244
Odloženi prihodi i primljene donacije	7.251.123	7.491.727
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	406	1.040
Ukupno	7.351.410	7.561.707



10. DRŽAVNA DODELJIVANJA

Program o rasporedu i korišćenju sredstava subvencija za 2016. godinu usvojen je Zaključkom Vlade RS 05 broj: 401-1716/2016 od 25.02.2016. godine. Opređeljena sredstva u iznosu od 10.000.000 dinara koristiće se za potrebe Ski centra „Brezovica“ doo. Dinamika prenosa sredstva, usaglašena je sa dinamikom sadržanom u planu izvršenja budžeta koje je Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija dostavilo Upravi za Trezor. Osim subvencije, Preduzeću su odobrena sredstva u iznosu od 10.000.000 dinara za projekat „Izgradnja avantura parka u ski centru Kopaonik“.

11. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna evidencija se sastoji od finansiranja NIP-a u investicije Preduzeća

žičara Sunčana dolina-Kopaonik	70.891
žičara Gobelja-Kopaonik	233.629
žičara na Staroj planini	72.821
gondola na Staroj planini	126.439
Vizitor centar-Zlatibor	10.000
Tuđa oprema – Srbijavode	458
Ski karte - ICG	4.999

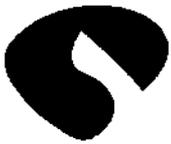
12. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Naziv društva/osobe	Delatnost	Uloga osoba odnosa društva u našem društvu	Obaveze na 31.12.2016. prema našem društvu	Potraživanja na 31.12.2016. prema našem društvu	Prilohi i Rashodi	
					01.01.2016.	31.12.2016. sa našim društvom
Ski centar „Brezovica“	9311	Zavisno društvo	0	RSD 214.437 hilj.din	0	0

13. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

Na dan 31. decembra 2016. godine, Preduzeće vodi više sudskih sporova. Preduzeće je izvršilo rezervisanje u iznosu od 29.932 hiljada RSD za one sporove za koje na dan izrade ovih finansijskih izveštaja nije bilo potpuno izvesno da će se završiti u korist Preduzeća.

Za ostale sporove za koje nisu izvršena rezervisanja, rukovodstvo i pravna služba Preduzeća smatraju da eventualni budući troškovi po njihovom osnovu neće biti materijalno značajni za Preduzeće. Preduzeće neće izvršiti dodatna obelodanjivanja u vezi ovih potencijalnih obaveza da ne bi negativno uticala na ishod pomenutih sporova.



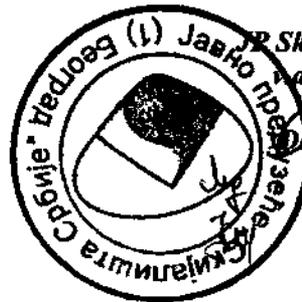
14. DOGAĐAJI NAKON BILANSA STANJA

Saglasno MRS 10 „Događaji posle izveštajnog perioda“, nismo utvrdili postojanje događaja koji mogu da utiču ili utiču na istinitost i objektivnost finansijskih izveštaja za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2016. godine, niti bi zahtevale korekcije finansijskih izveštaja

15. STALNOST POSLOVANJA

Rukovodstvo procenjuje da je Preduzeće sposobno da nastavi da posluje na neodređeni vremenski period saglasno sa načelom stalnosti.

U Beogradu 19.05.2017. godine



Skijališta Srbije
v.d. direktor
Đorđe Čika